શ્રી ગંગાવિલાસ.

Reg No 35

રચી પ્રસિદ્ધ કરનારઃ—

ગંગદાસ હાજાભાઇ,

હાજી જુસબની ચાલ, ભોઇવાડી, પરેલ,

મુંબઇ, નં. ૧૨.

આવૃત્તિ ૧ લી] **સંવત ૧૯૮૦** [નકલ ૧૦૦૦

219

કિંમત ચાર આના.

પ્રસિદ્ધ કરનારઃ—**ગંગદાસ હાજાભાઇ,**

હાજી જુસબની ચાલ, ભોઇવાડી, પરેલ, મુંબઇ, નં ૧૨.

છાપનારઃ—**શા. મગનલાલ જગજીવનદાસ,** (૭૪૧×૮૦)

શ્રી 'સરસ્વતી' છાપખાનું, ૨૨, નાગદેવી રસ્તો, મુંબઇ, ૩.

જ્ઞાતિ સુબોધ.

રાગ–કુસમાવલી.

સું કહી કહી કહું હું હિત આપનું,
કલેશ કાપી ધર્મ સ્થાપી જ્ઞાતિ જનનુ–સું કહી.
કહી કહી દુઃખ સર્વ જાતનાં કહું,
ઠામ ઠામ કલેશ દૂર જુવો જ્ઞાતનુ–સું કહી.
સર્વ જ્ઞાત અંગ આપ એવું માનીને,
સંપથી સુધારો જ્ઞાત સર્વ લાભનુ–સું કહી.
વડીલ ધોરણુ કેવાં હતાં જુવો જ્ઞાતનાં,
નેક સેક ધર્મ ટેક એક જ્ઞાતનું–સું કહી.
ગંગદાસ જોડી હાથ સર્વ જ્ઞાતને,
સુધારવું કામ જ્ઞાતમાં જુવો પંચનું–સું કહુ.

ભારતનો ઉદય.

(કવિત)

અંજલિપે લીનો આપ બુદ્ધીકો બનાય તેલ,
બાતી સોય પ્રયોગ ગાઢી પ્રદિપ કીન કાજકો;
પ્રસંડ પ્રકાશત્રાસ ભારત પેં કીનો દીપ,
ત્રાસ ગ્રાસ નાંસ ભયે ભાગ તિમીર ભાજકો;
વિદાંનો વિલોક લગેં જગાય સબ આલમકો,
માલમ કો મીલાય બાત પાય સિદ્ધ પાજકો;
ગંગજી કહત સિદ્ધ ગાંધીજી ગિને જાત,
વિદેશ પતંગ તમ તાકો મમ આજકો.

(કવિત)

બંસરી[૧] બજાઈ મુખ[૨] બીધી[૩] સંન લિનો[૪] બેદ,
કીનો પ્રબિનો[૫] જગ સેવક[૬] નિજ ભાવકો[૭];
વિદેશ[૮] જો વિશાલ[૯] વ્યાલ[૧૦] વારીસો[૧૧] કીનો વિખ[૧૨],
તાકો પદ કંજ પ્રાહ[૧૩] દિનો શિખ દાવકો[૧૪];
કંસકો[૧૫] નિકાર પ્રાણ[૧૬] ભારતકો છોડાયો જેલ[૧૭],
કિનો વિધ્વંચ બલ[૧૮] અધમ ઉમરાવકો;
ગંગકે ઉમંગ ભર સ્વાહતસુર ગાધાકો,
કલિકે બિડાર કુર[૧૯] ભારત ઉમરાવકો.

(દોહો)

એક સુર એક છંદ હે, ઉભય કવિત અવકાશ;
અરી વધ નિબેદન આપકો, સખ પખ હોહું સાસ.

——:o:——

॥ तत् सत् परमात्मने नमः ॥

॥ શ્રી ॥

ગંગજીદાસ વિરચિત ગંગવિલાસ.

મંગળાચરણ.

(દોહો)

એક રદન સુખ કંદ હો ગયંદ વદન ગણરાય;
બીઘ્રન હરણ ભવનંદ કુ સુમરત ગંગ સુભાય.

(દોહો)

ગીરી[૧] તનીયા[૨] સુતા[૩] સસુર[૪] તેહી અરી[૫] કંઠ ધાર[૬];
તેહી જનક[૭] તનીયા[૮] પતિ[૯] વંદો વારમ વાર,

ભાવાર્થ

૧ હીમાચળ, ૨ પાર્વતી, ૩ ઓખા, ૪ પ્રદુમન, ૫ સકર, ૬ ઝેર, ૭ સમુદ્ર, ૮ લક્ષ્મી, ૯ વિશ્નુ

(દોહો)

અહલ્યા[૧] સુતા[૨] તન[૩] નંદન[૪] તેહી સ્યામ[૫] સખા[૬]કે તન[૭],
તેહી સસુર[૮] ભ્રાતા[૯] ભજુ દ્રગ મુદા કે મન. ૩

ભાવાર્થ

૧ ગોતમનિસ્ત્રી, ૨ અજની, ૩ હનુમાંન, ૪ મકરધ્વજ, ૫ અહીરાવણુ, ૬ રાવણુ, ૭ ઇંદ્રજીત, ૮ લક્ષમણુજી, ૯ રામચંદ્રજી.

(દોહા)

ધરણી[૧] ધર[૨] સુતા[૩] પતિ[૪] તેહી જનક[૫] કે ભ્રાત[૬];
તેહી શ્યામ[૭]કે સરણુ ભજી ગંગ મતિ હુલસાત. ૪

ભાવાર્થ

૧ પૃથ્વી, ૨ શેષાય, ૩ સુલોચના, ૪ ઈંદ્રજીત, ૫ રાવણ, ૫ ભભિક્ષણુ, ૭ રામચંદ્રજી.

(સવૈયા)

સુક[૧] જનકકે[૨] તાત[૩] જનુની[૪],
તા નંદની[૫] સુત[૬] શ્યામ[૭] કહાયો;
તાપતની[૮] જનની[૯] ધર[૧૦] જેહી,
તેહી[૧૧] શયન[૧૨] નભ[૧૩] જે[૧૪] પ્રગટાયો;
તેહી કારણ[૧૫] નીપાતન[૧૬] જે જગ,
તાપતની[૧૭] નંદની[૧૮] કહલાયો;
તેહી સસુર[૧૯] જનક[૨૦] કે પદ,
ગંગદાસ હુલાસ સદા ઉર લાયો. ૫

ભાવાર્થ

૧ સુખદેવજી, ૨ વ્યાસજી, ૩ પારાસર, ૪ અહલ્યા, ૫ અજની, ૬ હનુમાન, ૭ રામચંદ્રજી, ૮ સીતાજી, ૯ પૃથ્વી, ૧૦ શેષનાગ, ૧૧ તે, તેની ઉપર શયન કરવાવાળા વિશ્નુ ૧૨ ભગવાનની, ૧૩ નાભીથી ઉત્પન્ન થયેલ, ૧૪ બ્રહ્મા, તેના ૧૫ કારણના સંહાર કરવાવાળા ૧૬ મહાદેવ, ૧૭ પાર્વતી, ૧૮ ઓખા, ૧૯ પ્રદુમન, ૨૦ કૃષ્ણ ભગવાન.

(દોહો)

ગાવત ગુણ અગાધ હે, લખત અલખ અનામ;
રૂપ રંગ ગો ગુનપર બસત સરાસર ઠામ. ૬

(કવિત)

છબીલો સોહાઇ રૂપ ભુપનકો ભુપ વિભુ,
ચતુરભુજધારી બલ અપ્રમેય ગીનાત હે,
જાકો પદ કંજ અજ સેવીતહે ઉમાપતિ,
રતિપતિ રૂપ કોટી અંગમેં સોહાતહે,
એસો ધનશ્યામ રૂપ કલ્પતરૂ સંતનપે,
યોગીયન કે તત્વ મસી પ્રકાશ જનાતહે,
જાકો ભાવ જેહી લગો તહાં તહાં તેહી રૂપ,
ઉપનીશ અઢાર ખટ ગંગકે ગિનાત હે. ૭

(સવૈયા)

દીનબંધુ જગવીભુ કહાવત,
આરત ભંજન હો સુખકારક,
અનેક દુખદારિદ્ર બીડારણ,
ભુલ સુધારણ હો જન પાલક,
વિશ્વ વિશ્વેશ્વર ગાવત હે બુધ,
વેદ પુરાન નિતીકો નિભાવક,
તવ ગંગ નિહારન કાહીકના તુમ,
રીસ બઢી કીન નાથ હમારક. ૮

(કવિત)

પ્રહલાદ ઉબારન કાજ ભયે નરસીંહ તુમ,
પિતા બીડારી ઉન આયો ઉબાર્યો હે,

ગજકો છોડાયો તુમ અજામેળ આદિકો,
પંડવકી રાખી પત પંચાળી પટ ધાર્યો હે,
સુધનવા ઉબારે તુમ માહુર મીરાકો પીઓ,
મહેતાકો દીયો માળ બંધનસો ડાર્યો હે,
ગંગજી કહત એસે અનેક ઉગારી જન,
સુખકા સવાયા નાથ નામ તોહી ધાર્યો હે. ૯

(દોહો)

સંકટ મોચન નાથહો, કાહુન કિન્નો કાજ;
ધર્યો નામ દીનબંધુ તવ, મોજ દીયો મહારાજ. ૧૦

(છુપે કવિત)

મોજ દીયે મહારાજ ધ્રુ અવિચળ કિન્નો,
રક્ષકહો રૂષિ યાગ અહલ્યા ઉધાર તુમ કિન્નો,
ભવખંડન કિન સાપ વિદેહ પ્રતિજ્ઞા રક્ષો,
કીયે અસુર નિકંદ લંક ભભિક્ષણ બક્ષો
ઇતનો મોજ અનેક તુમ બક્ષોહે જન જાનિકે,
ગંગદાસ મોજ મહારાજ આયે શરણ યાતુ ધાનીકે. ૧૧

(સવૈયા)

રામકો નામ આરામ બઢાવન
દુઃખ હટાવન જો દુઃખ ભારી,
મુનિ તીયા સબરી કો ઉધારન
ગીધ ઉધારન જોજન ધારી;
કપિ રાજકો ત્રાસ બિડારન કારન
બાલિ બિડારન અંત સુધારી,
અંગદકો અપનો કરી રાખેવ
ગંગ એહી ભજુ રામ ઉદ્ધારી. ૧૨

(કવિત)

કો એક સમે હરી સાગરકો મથ કિયો
રતન નિકાર બાટ સબહિકો દિયોહે,
એક હલાહલ વિષ કાહુકો ન સહ્યો જાય
શંકર કિપાય તંન પાન કરિ લીયોહે;
તાપસેન સહ્યો જાય પુસત મુનીસે ભવ
કૌ કહે સુધા વંત કોવ ઓર કિયો હે,
ગંગજી કહત તબ ટેક એક ધારી ભવ
રામ નામ ધારી કઠ સુધાસત ભયોહે. ૧૩

(સવૈયા)

મેહી બડો બીસબાસ તુ હારન
હે નીસતારન એ ભવસાગર,
જે પદ પંકજ ગંગ વહીજગ
ભે જગ પાવન આવન તાગર;
જે પરસી પદ અલ્યા ઉધારણ
જે પદ સાહત માર પ્રજાગર,
ગંગ ઉમંગ સોહી પદ પંકજ
મેં ઉર ધાર જીગી ક્ષિર સાગર; ૧૪

(કવિત)

મંગલ કરનજન તારન તરન હો
વરન વરન રચી તાકો ભરન હોત,
પેખત હો લેખત હો લેખહુકો દેખત હો
પેખહુકો પેખતહો તોકો તેહી લેન જોત;
વાર વાર ઘન ઘંન અઘ તમીર પુંજહુકો
સુભાવ પ્રભાવ હમ પ્રભા પ્રભાવ ઓત,

અચરણુ ચરણુ લેત ચરણુ પાવ જેહી ભાવ
જાની ગંગદાસ દાસ માગું વરદાન હોત. ૧૫

(કવિત)

ભુજ ભીરિ લહો ઉર અચરન ચરન ગ્રહો
બુડત અગાધ જામે મહા માયા પાની હે,
ભેદ મેં બખાની અઘ હાની ભવ હાની કર
કર હે પ્રકાશ ઉર ભકત પુર જાનીહે;
શિવજો સનત અનંત મુનીક આદી
ભકિત પ્રભાવ ગાવ પ્રભા પ્રસાનીહે,
સોહી ગંગદાસ ઉર બસતહો બસ જાકે
એહી મમ બાની વરદેહું વરદાનીહે. ૧૬

(સવૈયા)

કશ્યપ રૂપ ધરી રતનાગર
સાગરસે રતનાગન લીનો,
અમૃત લેય અમરેસ પીવાવત
વારૂણી દાડવ પાન કરીનો;
મોહનિ રૂપ હની ભિસ્માસુર
કંકન લેય મદ જારન દીનો,
અસુર નિકંદન હે જગવંદન
વંદનસે ગગ સંદન કીનો. ૧૭

(સવૈયા)

જલધ અગાધ ભર્યો ભવસાગર
નાગર તેહિકો કોહોન તરેવો,
તરંગ અનેક અપાર અનંગન
મોહ માયા મદ તેહી સરેવો;

જાંજ બુડાવત પાવત ના થાહ
વ્રતી ઉતેસન પહાડ ઢરેવો,
વિશ્મ કાર સમીર હીલોરત
ગંગ બેડો પ્રભુ પાર કરેવો. ૧૮

(સવૈયા)

કાહીક હી તુમ ડેર લગાવત
કાહીક હી તુમ માન ધરેવો,
કા ઇતની અરજી નહી સુનત
દિન દીયાલહી નામ ધરે વો;
સેવક કાજ અનેક સવારત
તો તુમ સેવક આઇ ઢરેવો,
માગત અંક ભરી મીલવોહુમ
કાહીક ગંગ નિરાશ કરવો. ૧૯

(કવિત)

ચારસે નિહાર આપ ધિરહો પિરાવ કાકુ
ભિરૂ કોતો નહિ ધીર તુંતો બીરભારી હે,
જાની બીર રખે ધીર બડો હે બીસબાસ હમ,
આલમમેં અધિક તેજ પ્રકાશ પ્રસારી હે;
જાનતહે સબી કોવ નામકો નિહાર લેત
ઓર જાન જાન બેકો મરજી તુમારી હે,
જાસતનાં જાદે કસુ નેહસે નિહાર આપ
તબી ગંગદાસ મન મંગલ મુરારિ હે. ૨૦

(સવૈયા)

સહીપ મહાઇક અંતર બાહીર
ગોપર ઓપર ચેતન સાગર,

સુરેશ નરેશ ફ્નેશ ગજાનંદ
શારદ નારદ અજ ઉમાવર;
સોસબ જાસત જેહી ગતિ નીત
યોગી યતી પ્રમારથ આગર,
ગંગ એહી રઘુનંદન વંદન
મોમન સંદન આહુ ઉજાગર. ૨૧

(સવૈયા)

બીકાશી રહી જનકે મન બાગન
ફાગનમેં જીમી રંગ જકોરી,
પ્રસુન સુવાસ અનિલ મૈલાચળ
દેખ બિહગ સમાજ હસોરી;
ભ્રગ વલી કવલી કવલી કંજ
રીજતહી મધુ પાન લહોરી,
ગગ બસંત હરી પદ પંકજ
ભક્ત બિહગ મધુપ બસોરી. ૨૨

(કવિત)

આદમેંહે એક તુંહી મજ મજ તેરો બાસ
અજ જો અનાદી ઔાર તેરો ધ્યાન ધાતહે,
પારહિન પાવેમોઇ બેદમેં અભેદ લીખ્યો
કીતે પક્ષપાત આત ગાથમેં જનાત હે;
ભુજ નહી કોઉ પંથ અંત આદિ કહા બાસ
જહાં જહાં જેહી ભાવ તહાં તહાં જાત હે,
કહે ગંગદાસ એસો આડંમ્બર હે આપહું કો
કોહુંકો ન જાત કહી મનહી મુંજાત હે. ૨૩

(કવિત)

ઘટતહો ઘટો ઘટ અઘાટ ઘટ પટ બીસ
જટહીન જાન કોઇ પટહીં લપટ હે,
વટ વટ એસો પટ ઘટ ઘન ઘોર જેસે
સપટ લપટ દેત કપટ કપટ હે;
ઘટમેં ઘુમટ પટ વટમેં વિદ્વાન થકે
નાટક નટિન નાચ માયા ગુમટ હે,
જાનહી જનાવ જાકો કાટહિં કપટ પટ
ઓરહીં અજાન હુકો ગંગકે લપટહે. ૨૪

(કવિત)

પેરત પ્રબલ આઇ માયા પીસાસ તન
ત્રાસત અનેક ત્રાસ ગ્રાસત બરીયાતહે,
નિજકી બીસ્ત્રત સુદ્ધ સલીલ હોવત તંન
ડાક ભુતા હાક સુની વપુ વિકલાતહે;
અંગાર આદિક દંડ પાવત પરવસ હુઇ
બોબર બસંન કહી મહી મિસલાત હે,
એસે અનેક પીર ફંદમે ફસાત ઘાત
ગંગ એક જ્ઞાન બિનુ પ્રેત ન પરાતહે ૨

(સવૈયા)

એહિ સંસાર હી બીટપ હે ઘન
કુર કિરાત નિસાસર ભારી,
પાર અનેક પિસાસન કો અહ
બાઘ બલિ મુખ રૂંધત રારી;

દીરઘ હે મગ સરિત વિષે બલ
રેસત ખેંચત ધુમત ગારી,
ગંગ જેહી પદ જ્ઞાનકો પાવત
તએહી દુરાવત વિષમ કારી. ૨૬

(કવિત)

જાંન હી ચતુર વહી પ્રાણુહી પીસાન જાકો
પ્રાંનહી પીસાન જાકો સોતો બાત માનેઓ,
રેનમેં પ્રકાશ સુર દિનહીમે મૃગપતિ
તિનહીમેં રંગ રંગ પંચરંગ ઠાનેઓ;
નૈનમે ન આવે સોય બિન નૈન દેખાજાય
બિના કન સુના જાય બિના જીહા ગાનેઓ,
કહે ગંગદાસ રેણી આત્મ હમારી સોઇ
બીના પદ ઠાઢો જહાં મન નહીં જાનેઓ. ૨૭

(કવિત)

પ્રથમ માર આપ હુંકો પીછુ કાલ માર ડાર
બીના દાહ જાર દીનો પાર લીન પાનેઓ,
બિના પંખ ઉડ યોમ આપકો પ્રકાશ જહાં
નહિ દીન રેન તહાં આપ સુર માનેઓ;
નહિ ઓમ આપ જહાં નિર તિર બીન નિર
બિના બેન કંજ રંજ હંસ કંજ ઠાનેઓ,
કહે ગંગ દાસ રેણી આત્મ હમારી સોઇ
બીના પદ ઠાઢો જહાં મન નહી જાનેઓ. ૨૮

(કવિત)

બીના બાટ બાટ કિનો ધરા બીન સોઇ પંથ
સોઈ પથ ચલએકો બીનાપદ જાનેઓ,

બીના અંગ મીલબોહે બીર બોહે યોમ બાથ
સમીર સુસંગ સાથ બિના સાથ પયાનેબો;
પેખત તખત સુર સુરહી મે નુર પુર
અદલ અદલ દલ અમલ પુરાને બો,
કહે ગંગદાસ રેણી આત્મ હમારી સોઇ
બીના પદ ઠાઢો જહા મન નહી જાનેબો. ૨૯

(દોહો)

જાકો મર્ન જીત્યો નહી, તો પઢત ભયે કહા વેદ;
યોમ તોડન વહી યતન, ગંગ જીમી તેહી ખેદ. ૩૦

(દોહો)

આત્મ પદ વહી પાવહી જગત મીથ્યા કર જાન;
મેં સભર ઇક આત્મા દેહ મીથ્યા જેહી ભાન. ૩૧

(દોહો)

નહીં જગત આદેહ મેં નહી ઇંદ્રી નહી મન;
અદ્વીત અંતર બાહિરો ગંગ સ્વરૂપા નંદ. ૩૨

(દોહો)

સર્વ દેવનકો દેવ હે, ચેતન સહીં પ્રકાશ;
જળ તરંગ જીમા ભેદ હે, હાટક ભુષણ ભાસ. ૩૩

(દોહો)

જગદિશ્વર ઇશ્વર ભજી, ગંગ જ્ઞાન કર લેખ;
અસિભાન્તી પ્રિયે આત્મા, મન મતિ પર પેખ. ૩૪

(સવૈયા)

પેલેહી કુંભક પુરક રેશક આવન જાવન મગુ જનાયો,
નાગનકો ઉલટાવત કે નીક કાલકો ફંદ સહેલ સુટાયો;

ખષ્ટકો ભેદ નિવેદ કરી પુની આય જહાં જગ દ્રષ્ટા કહાયો,
કોટિક સુરસે નુર જનાવત દેખત ગંગ ઉમંગ બઢાયો. ૩૫

(સવૈયા)

સુખ સદા હરી સેવક હોવત પાપ વિગોવત જન્મ અનેકા,
આવન જાવન રેખ મિટાવન કુ૨ કઢાવન અંતર નેકા;
શુદ્ધ સ્વરૂપ હી સો ચિત લાગત ભાગત કાલકી બીક તનેકા,
ગગ ગુનિજન સોમન ભાવત ધુન લગાવત નામ ભનેકા. ૩૬

(સવૈયા)

નામકી ધુની લગિ ઘટ ભીતર
મેં તન ભુલત સુદ્ધ હમેરી,
મેં મસ્તાન મેં મેં મન જુલત
ફુલત રૂપકો દેખ દેખા હમેરી;
અંગનમેં અગ્રાવતી દેખત
જુક મિલ્યો હમ સંગ બસેરી,
નિર કે સંગમે નીર મિલ્યો જીમી
આત્મ સંગમેં ગંગ બસેરી. ૩૭

(સવૈયા)

અવ ઘાટ કો ઠાઠ હી બાટમેં દેખત
પેખત સો જન જાત બખાની,
જાનત સો જન જાનત માનત
આંન બખાંનત બાત જુઠાનિ;
દોર કો ઠોર લગાવત સુરત
નુર જનાવત કોટિ પ્રભાની,
નાંમ નીરંજન બેહદ બાજત
સુનત હે ગંગ ઉમંગ આની. ૩૮

(સવૈયા)

જાનત રૂપ જબે હરી કો હુઇ
લાગત ધ્યાન જનાઇ તબેહી,
મુંગ કરે કલ ગાન સોહાવન
સુન બહેર લહેર જબેહી;
જ્યોત પ્રકાશ પ્રસંડ હી મુરત
મુરત સુરત લાગ જબેહી,
ગંગ ગુની નીરભે પદ પાવત
તે જન યોનિ ન આત તબેહી. ૩૯

(સવૈયા)

ગુન ગાનન મેં સુખ સેન પરે
ગુન ગાન હુવે હરિકો જબેહી,
ગુન ગાવત હી મન મોદ બઢે
ઘટ કો ઘટ પાપ ઘટે તબેહી;
રટતે રટતે રટતે ઉર ભાસત
નાસત દેખત રૂપ તબેહી,
ગંગ ગુનિ નીરભે પદ પાવત
તે જન યોનિ ન આત તબેહી. ૪૦

(સવૈયા)

જાગ્રત મેં સિદ્ધ સોહી નિરંતર,
સ્વપ્ન સસુપતી સોકર સિધી,
અંતર બાહિર જાહીં જહાવત,
લેખત પેખત સાધત સિધી;
દેવત લેવત સોહી નિરંતર
સાધક સાધન સો પર સિધી,

ગંગ અધિષ્ટાન એકહી ચેતન
મેં અનુ માનત આત્મ નીધી. ૪૧

(સવૈયા)

નિર એસેં નિરા ખિર એસેં ખિરા
બિર એસેં બિરા ધિર એસેં ધિરાહે,
નુર એસેં નુરા કુર એસેં કુરા
ગુર એસેં ગુરા તુર એસેં તુરાહે;
ઉર એસેં ઉરા ઉર એસેં ઉરા
દુર એસેં દુરા કુર એસેં કુરાહે,
ગંગ બ્રહ્માંડ અનેક હે અગન
સોહી બખાનહી કોન ગિરાહે. ૪૨

(સવૈયા)

રૂપ કહું પુનિ રૂપ ન ભાંસત
નામ કહું પુનિ નામ ન હોહુ,
ઢીગ કહું પુનિ ઢીગ ન ભાંસત
દુર કહું પુનિ દુર ન હોહુ,
આગેહી પીછેહી અંતર બાહીર
ગુપ્ત રૂ જાહીર જાહીર હોહુ,
ગંગ જેહી લગ ધુન અખંડન
સોમન મંડન જાનત હોહું. ૪૩

(સવૈયા)

પ્રેમકો પાત્ર બની પરમાર્થ સ્વાર્થ હો ન સબંધ વિલાસી,
દેહ દસા અપનો નહિ આનત માનત ના મન મોર કલાસી;
આપસે આપ મિટી જીવ જાનત, આનત આનંદ સુખ ભલાસિ,
ગંગ તરંગ તરંગ પ્રવાહન ભેદ અભેદ ઉભય ગંગલાસિ. ૪૪

(સવૈયા)

જપત તપત યોગી જેહી લગ ખપત હે તન યોગ આરૂઢી,
ચંચલ છાંડત ચિત મનોકૃત જાર બિકાર હળા હળા રૂઢી;
જ્ઞાનસુ દીપ ભયે ઘટ ભિંતર ગોપર ઓપર દેખત હુઢી,
ગંગ નહીં ગમ જો નિગ માગમ સો સિધ પાવત જો જગ ગુઢી. ૪૫

(સવૈયા)

મોર મતિ મેં ગતી મેં રમે નિત્ય
મેં સગમેં રંગમે ગત હીની,
ખોજત હી નિત્ય સંત સમાગમ
મોર મતિ બનમેં સુદ્ધ લીનિ;
સુરત સગ ગહી જમુનાં ત્રટ
બસરી ધુન સુધાધર કીની,
ગંગ મતી હુલસિ હરી પેખત
લેખત કો અગરા વત લિની. ૪૬

(સવૈયા)

સંત સમાગમ મેં મન ઢુંઢત
કોન બિધી હરીકો મન પાવે,
ગ્રંથ અનેક પુરાન સો પારન
ખોજ સમે સરીતા સર ધાવે;
ખોજતહી ગુરૂ જ્ઞાન મીલ્યો તબ
આનંદ નંદન સો દરસાવે,
સંસરીત દુઃખ મિટે બ્રિદાનલ
ગંગ જીમી સક સુર પ્રભાવે. ૪૭

(સવૈયા)

પ્રિતમસે મમ ભુલ પરિરત
મેં મતિ ખોજત ના દરસાવે,
ઢુંઢત ફીરત જાવત ધાવત
પાવત ના કલ ગોકલ નાવે;
ગોકલ જાનત ગોકલ ના કબ
ગુનત ગોકલ સો પર હાવે,
ગંગ જ્ઞાન ગુરૂ ગિરાવત
ઓહંગ સે પર આનંદ પાવે. ૪૮

(સવૈયા)

મેં મન મિનહે તું ગુન સાગર
તોર બિના પલ કેસે નિભેહી,
ઓરન હે કયુ મોર આધારન
મેં ચિત ધારન એક જીભેહી;
ખ્યાલ કરો જન જાન તું હારન
તો જેરા હમ સુખ લભેહી,
જાનત હો શ્રી નાથ સબે પીર
માનત ગગ દિદાર સબેહી. ૪૯

(સવૈયા)

ધીર ન ધારત થીર ન ઠેરત
ફેરત હે દગ મે ચિત ભારી,
કોન મિલે પતિઆંકો ગતિ વંત
મેં મતી જાવત ઉન ઉસારી;

ગોકલ કો પલ ગોકલ નાઉન
ગોકલ ગોકલ હે ગુનધારી,
ગંગ ગ્નાન ગુરૂ ગિરાવંત
આનંદ નંદન મિલ્ મુરારી. ૫૦

(સવૈયા)

અવસર શુભ મીલો હરી ભજન
ગંજન દુઃખ મીટે ભવ ફંદન,
ચંદન બંદન જયો તન શિતલ
હિતલ હે તુમ હે અઘ કંદન;
વંદન યોગી યતી મુની સાહત
ના દગ પાહત જો જગ ફંદન,
ગંગ નહિ ચુક આતક પાવન
હીત બઢાવન આતપ ચંદન. ૫૧

(સવૈયા)

મનકો સમજાવ મિલાવ હરિસંગ
રંગ સદા રંગ અંગ ઉમેદા,
જાનત હો સબ બંધન હે જગ
કયો બંધ ફંદન અંધ ઉભેદા;
મીલજા મેં લજા તજયા અજાન
આન મેં સાતુ કાંસે રટેદા,
ગંગ પુકાર કભી સુન એકન
તો દન મોજ સબે ઉમગેદા. ૫૨

(સવૈયા)

ધીરજકો ધરએ મરએકો ભુલી
ભરએકો ભુલી ઘટએકો ઘટલે,
ફટએકો ફટી નટ એકો નટી
તટી એકો તટી રટએકો રટીલે;
જટ એટો જટી કટ એટો કટી
લટ એકો લટી લટ એકો લટીલે,
ગંગ દાસ ઘટી જટી જમ રાવત
કુચ હોય ભટી ભટ એકો ભટીલે. ૫૩

(સવૈયા)

બલ એકો બલી દલ એકો દલી
જલ એકો જલી મલએકો મલીકે,
પલ એકો પલી ઢલ એકો ઢલી
કલ એકો કલી ફલ એકો ફલીલે,
સલ એકો સલી ભલ એકો ભલી
હલ એકો હલી કલ એકો કલીલે,
ગંગદાસ ઘટી જટી જમ રાવત
કુચ હોય ભટી ભટ એકો ભટીલે. ૫૪

(સવૈયા)

હર એકો હરી પર એકો પરી
લર એકો લરી તર એકો તરીલે,
ફર એકો ફરી કર એકો કરી
જર એકો જરી મર એકો મરીલે;

વર એકો વરી ઘર એકો ઘરી
ઠર એકો ઠરી નર એકો નરીલે,
ગંગદાસ ઘટી જટી જમ રાવત
કુચ હોય ભટી ભટ એકો ભટીલે. ૫૫

(સવૈયા)

ભગ એકો ભગી લગ એકો લગી
જગ એકો જગી જગ એકો જગીલે,
તગ એકો તગી તગ એકો તગી
ધગ એકો ધગિ ઠગ એકો ઠગિલે;
રંગ એકો રંગી સંગ એકો સંગિ
મંગ એકો મંગિ મંગ એકો મંગિલે,
ગંગદાસ ઘટી જટી જમ રાવત
કુચ હોય ભટી ભટ એકો ભટીલે. ૫૬

(સવૈયા)

રખ એકો રખી જખ એકો જખી
લખ એકો લખી લખ એકો લખીલે,
ધખ એકો ધખી હક એકો હકી
સખ એકો સખી પખ એકો પખીલે;
નખ એકો નખા થક એકો થકી
વખ એકો વખી વખ એકો વખીલે,
ગંગદાસ ઘટી જટી જમ રાવત
કુચ હોય ભટી ભટ એકો ભટીલે. ૫૭

(સવૈયા)

પેની જેહી બહી રાગહી કકૃન
આગન કો કહા આગ રધેહી,
માન્યો નહીં જગ જાહી મનોકર
તો જગમેં રહી કોન બધેહી;
યોમકે ભાસ પ્રકાશ અરૂ તિમર
સંગ રહી સબ કયોન લધેહી,
ગંગ જ્ઞાન ભયો જંગ જાહીર
બાહિર ના કચુ ઓર સંધેહી. ૫૮

(કવિત)

સજ્યનકો સંગ સદા મનહી રંજન હોત
મલીન ચિત મંજન હે ગજન હે પાપકો,
હુલાસ દ્રગ અંજન હે મુખ કપ મજન હે
રસનાકો વંજન હે વંજન હે આપકો;
કામ ક્રોધ ભજન હે સીલ સદા રંજન હે
શોક મોહ લંજન હે લંજન હે તાપકો,
કહે ગંગ દાસ ખાસ સજ્જનકો એસો વાસ
લોહકો મિટાઈ પાસ કંચન કર આપકો. ૫૯

(સવૈયા)

ઉત્તમ માનહી માન ધરાવત
લોક ડરાવત કાઇત નોતુ,
અંતર બાહિર એક નિરન્તર
સો તુમહી જગ માનત હોતું;

સભર હે જગ પંચ મહાભુત
કોન ધરાવત પૌઢ જનોતુ,
ગંગ બરાબર અંગ સબે જગ
કર્મ વિભાગહી દેખત જોતું. ૬૦

(સવૈયા)

ભકત કહાવત લોક ઠગાવત
ધુંત બઢાવત ધુત પસારી,
માન ધરાવત લોક ડરાવત
આન જરાવત અંતર ભારી;
આપકો સાધત દામ સવારત
નારત હે હરી નામ ઉચ્ચારી,
ગંગ કહે અંગ આગ લગે જબ
તોર ઠગે યમ રાજ હકારી. ૬૧

(દોહો)

મલીન વલન સુખ દલન હે, સદ વલન સુખ પુંજ;
કૌરવ પંડવ દેખલો, જેસે સંગમેં સુજ. ૬૨

(દોહો)

મંગલીક દેહ મનુષકો, અવસર મત ચુક આજ;
લક્ષ્મી તિલક સારતાં, કાહીક કરીહો લાજ. ૬૩

(સવૈયા)

દેખત ના કચુ જાવત હે દન
આલસમેં જીંદગીકો ગુજારી,

સંપતિમેં લપટાઇ રહ્યો જીમી
દુમકે સંગમેં બેલ બઢારી;
સુકત ના કચુ લાગહી આરન
કાલ ભાનુ નીત્ય ગ્યો પ્રજારી,
ગંગ ગુમાવત કાહિક આ તક
આ તક હેભવ બંધ કટારી. ૬૪

(સવૈયા)

અંગકો રંગ દેખત સુહાવન
જોબન મેં બુક સાલત ભારી,
મુખ મરોરહી મદ હી હાંસત
રાસ્ત ઢોંગમે ઢોગ બઢારી;
અંગ વિભુષણુ રંગ સવારત
લોંમ ફુવારત સુગંધ ડારી,
ગંગ જબે અંગ ઘેરત કાલન
તબ ફુલાવન છાંડત ન્યારી. ૬૫

(સવૈયા)

બય માન ભયો ભુલ્યો નિજ ભાનન
આનન મેં અવિકાર કિતેકો,
આવત ના રસના પર રામન
કોટીક પાપકો નામ જીતેકો;
કાહીક હી જનની કો લજાવત
મુખ બજાવત ક્રીત ઇતેકો,
કોન કનારહી કોનહી ભાસત
ગંગ કહે અંત કોન થિતેકો. ૬૬

(સવૈયા)

અલપ આયુષ હે તુજકો અબ
જાનાં જરૂર હી કે યમ આગે,
ખેલનમેં દન જાવત હે તુમ
ઓર સબે પરીવાર અભાગે;
કિયો નહી હરી નામ ઊસારન
ન કીય ધારન તારન આગે,
ગંગ ગલાની જલાની હે આખર
અંધ અબુજહી બુજત આગે. ૬૭

(સવૈયા)

પ્રિત કિયોના હરી પદ પંકજ
રંકનસે દુબરો બનો દોરી,
દોરી ઢઢો રહ્યો પેટ ભરે નિત્ય
જીતહી તિનહી પાપ પસોરી;
હોરી બરે નિત્ય પાપ પીસાસન
નાસનમેં અંખીયાં મેં અહોરી,
ગંગ કહે ગુની ના કબુ સેવીત
ખેવીત મેં જીંદગી કો જકોરી. ૬૮

(સવૈયા)

લલનાંસે લગી લલનાંહી તુહારન
ટાર નહી પલ વારન હી,
મંદ મેનનમેં પ્રસ્તાન મસાવત
ધાવત હે મન ધારન હી;

કબ કેલી રસેલી બસેલી બીકાસત
જોદન જાવત જારન હી,
ગંગ કહે ગમ નાંહી કીયો કબ
રામ રીઝી ભવ તારન હી. ૬૯

(સવૈયા)

તોર કુટુંબમે જોર ભયો તુમ
મોર સબે અસ બેઠત માની,
જાનિન જાવત કાલકી જાલન
ધાલન હે જગ તેલીકી ધાની;
પાનિ સે નાકબ કીન પ્રમારથ
સ્વારથ સાધત અંત મસાનિ,
ગંગ ગુમાની રહ્યો નિત્ય ગાફલ
આફલ જાવત દેહ અકાની. ૭૦

(સવૈયા)

ગાલીહે જીવન પીપનમેં મુઢ
ઢુંઢત હેરત ઓર અકાજા,
લાજા નહી લખ તે પર ઓરત
જોરત હી દગ મેંન મલાજા;
ગાજા રહી દિન કોહી ડરાવત
મુલ જરાવત સુખ સમાજા,
ગંગ કહે પર પીર કો કારન
ધીક એહી સટ કોટિક કજા. ૭૧

(સવૈયા)

રાગનમેં દિન રાતહી રેવત
ભેવકહે અંગ ભારન મેં,
કારન મેં દુઃખ કારન હે જગ
ટારન હે સત્ય ધારનમેં;
ભારન જારન પાવક જ્યું બલ
ત્યું બલ હે સઠ ગારનમેં,
ગંગ ગુમાની મીટયો નહી તોમન
અંત મીલે ધીક આરન મેં. ૭૨

(સવૈયા)

ફીકર જીકર જાવત હે ફુલ
ના કલ પાવત કો બરહાની,
આદમકો દમ હે ઘટ ભીતર
તો લગ જીકર ઉલટ આનિ;
માનિ નહી તક હે મંગલાકૃત
ઈશ્વર કો ભજબે કો ભલાની,
ગંગ કહે જકરી પકરી મન
લકરી મેં લપેટકે આગ લગાની. ૭૩

(સવૈયા)

પરયો દુખ પીંજર જંજીર હે પદ
કોન ઉપાય સે સુટ પરેના,
ટરે નહી કછુ ગાંઠ પરી કંઠ
દેહ પરે બરૂ ગાંઠ ટરેના;

લરે સદા લખ બારહી લાખન
સુટ સરે નહી કુટ મરે ના,
ગંગ કહે અસ જાળ બડી જગ
સુજન કો કછુ સુજ પરેના. ૭૪

(દોહા)

મન નિરોધ કર માનકો, ધર શ્રીકૃષ્ણકો ધ્યાન,
અવર અધીકન એહસે, ગ ગ સિધાંત હે સ્યાન. ૭૫

(સવૈયા)

માનન મેં મગરૂર કહા સઠ
દેખત ના સઠ આયુષ્ય તારી,
જાવન હે સરિતા જળસેં નિત્ય
તોરકે ઓર સબે જગ ધારી;
જાન્યો નહી જગ જીવન કો ફલ
આરત મેં સબ આયુષ્ય ગારી,
ગંગ કહ્યો અબ જો કચુ માનેવ
તો રટલે રસના પે મોરારી. ૭૬

(સવૈયા)

તાત કહે તનુ માત કહે તનું
ભ્રાંત કહે અસ બંધવ મેરો,
નિજ તિયા અપનો પતિ માનત
નિજ તનુ કહે બાપ હમેરો;
ગુરૂ સખા અપનો કરી માનત
નૃપ કહે હક લાગત મેરો,

આગ વસુધા ગંગ કહે હક્ક
સો સબરો હુમ માનત મેરો. ૭૭

(સવૈયા)

મેરો કહી કિનકોહી જનાવત
તોર તનુ મેંહી ભાગ કીતેકો,
તું અપનો કરી લાયોન લેવત
જો જીસ્કો તિન મિલ મિતેકો;
તું, અપનો બકવાદ અકાર્થે
તોર કો ઠોર હે તોર મિતેકો,
સો સસ કારહે તોર મનોકૃત
ગંગ કહે નહિ પાઇ થાતેકો. ૭૮

(દોહો)

અઘ હરણ સુખ આતહે, મનુષ્ય જન્મ ભવ જાજ;
પરમ ધરમકો મરમલે, અવસર મત ચુક આજ. ૭૯

(છંદ તરલ નયન)

પરમ ધરમ ધર વર વર
અવર સબર તજ ફર ફર,
કર કર કરમ નજર કર
ધર નટવરન સરન કર;
તવ તર ગહર ભવર કર
લર લર મદન કદન કર,
હરકત હરન સમર નર
વરન વરન વર નટવર. ૮૦
ગહન સહન હત મર મર
ફર ફર લખવર જર જર,

ડર ડર પદભર અધ હર
મત જર મરન કરન કર;
તજ તજ મતર તતર કર
કવન અવન અસ નર વર,
હરકત હરન સમર નર
વરન વરન વર નટવર. ૮૧

તક તક મત કર તન તક
હક બક કર કર બલ હક,
જમર જબર હક તક તક
હત બક બક મરન ચરણ તક;
ફટક લટક તન હક નક
અબર સમર નર ઘટ ભર,
હરકત હરન સમર નર

વરન વરન વર નટવર. ૮૨
સલ બલ નવલ નવલ થલ
ખલ દલ મત હલ પલ પલ,
સબલ અબલ હત મલ મલ
દલત સકલ ફલ અન મલ;
કલત કબલ નક જલ જલ
અમર સમર સત્ય પર વર,
હરકત હરન સમર નર
વરન વરન વર નટવર. ૮૩
ડગ બગ રગ રગ તગ તગ
મગન મગન હત ફગ ફગ,

ગન ગન ગમન ગમન ભગ
લગન લગન હુત ટગ ટગ;
ચમન થગન મગ પગ પગ
મદ ભર જવર પત્ર કર,
હરકત હરેન સમર નર
વરન વરન વર નટવર. ૮૪

દમન ધમન કર મન હુન
બન બન મત ફર ફન દન,
પર પર તત્ર નન છન છન
જર જર કર કર ખંન ખંન;
ખત્રન હવન સમ તવ તંન
રખન રખન હુત ખર ખર,
હરકત હરેન સમર નર
વરન વરન વર નટવર. ૮૫

કપટ કપટ તજ ઘટ પટ
અવઘટ અટ પટ વટ વટ,
જટ પટ લપટ કપટ કટ
દટ દટ નફ્ટ નફ્ટ જટ;
કટ કટ કગરન ખટ પટ
મટ મટ મગરન જર જર,
હરકત હરેન સમર નર
વરન વરન પર નટવર. ૮૬

ગમ કર ગંગ બસન પર
અટલ અમલ ધર વર વર,
મગ મગ સમરન નરવર
સબર સબર મજ ભર ભર;
પરવર અમર અવધ પર
સહત સકલ નર બર બર,
હરકત હરન સમર નર
વરન વરન વર નટવર. ૮૭

(દોહો)

ફિર ફિર તરફત પર્યો, જ્યું મકરી જંજાળ;
ગંગ સબે ગુલ તાનમેં, કર બંધન નિજકાલ. ૮૮

(દોહો)

બખત બિતતહે બાતમેં, જાવત દન દન જાય;
ગંગ ગુનિમેં ના ગિન્યો, ધિક ગયે દન ધાય. ૮૯

(દોહા)

જન્મ મરણ જંજાળજો, મૃગ તુષ્ણા કિમીત;
ધાવત ના કચુ ધાતહે, હેર હેર હન હીત. ૯૦

(છંદ ઉધોરા)

જાતાં જીંદગી તું જાન, મનમેં કયું ફીરે હેમાંન;
આખર યમકી હે આન, ઇસ્સે ચેતલે સુજાન. ૯૧
જક્ત જાન તું હે નાસ, વખ્ત ખોયગો બિકાસ;
દામન દમકી પ્રમાન, ઇસ્સે ચેતલે સુજાન. ૯૨
તક તાક હુંતું તિર, તોડુ મોહ કી જંજીર;
નહીતર મારહી એભાન, ઇસ્સે ચેતલે સુજાન. ૯૩
બંકા કાલકા હે બોજ, તોકુ મારહી અબોજ;
ધીરા સાંડહી સુજાન, ઇસ્સે ચેતલે સુજાન. ૯૪

નારિ તુંજકો નિહાર, માનિ પ્રાણકે આધાર;
અંતે જુજવાં હે જાન, ઇસ્સે ચેતલે સુજાન. ૯૫
માતા માનતિ જો પુત, સોતો જુજવાં હે ઉત;
સબે અંત કોહે આન, ઇસ્સે ચેતલે સુજાન. ૯૬
ઉધમ કિનહો અપાર, ચિંતા સંપતિકો ધાર;
અંતે આયહો ન પાન, ઇસ્સે ચેતલે સુજાન. ૯૭
ગંગદાસ કે કર ખ્યાલ, કુકર સાંડહુ કુસાલ;
જાહુ પાપમેં એ પ્રાન, ઇસ્સે ચેતલે સુજાન. ૯૮

(દોહો)

પ્રાન જાહિ તુહી પાપમેં, સાંડેવુ સઠતા સાલ;
ગંગ કહે ગુમાન મેં, ભુલિયત કાહુક ભાલ. ૯૯

(સવૈયા)

પકરી કે લરી પકરી પકરી ફકરી લકરી જકરી જકરીહે,
કરી હે નકરી વકરી વકરી મકરી મકરી ઠકરી ઠકરી હે;
છકરી દકરી સકરી હે કરી તકરી તકરી જકરી પકરીહે,
ગંગ કહે ફકરી ફકરી ધર જીધર તિધર એ જકરીહે. ૧૦૦

(સવૈયા)

બડી હે પાપન આપન સે બઢ
હે બઢતિ બઢતી મન આગે,
નિજ કે વસ કીયે સબ આલમ
તૃષ્યા કી જારન ગારન લાગે;
લાગે નહી કીન કોહી ઉસારન
તાર મિલ્યો હે તૃષ્યા કેહી તાગે,
ગંગ કહે બડી બીર બલાજગ
પાવત ખાવત રાવત રાગે. ૧૦૧

(સવૈયા)

ફીનસે નટરી ધરી ધરી બાહન
ગાઢત ગાઢત ગાંઠ પરેહે,
ટરે નહી કોય ઇસ ભજ્યા બીન
એસી તૃષ્યા ગંઠ લાલ લરેહે;
મરે નહી મર જાય તબી તક
હારન દાફકી જોટય જરે હે,
ગંગ કહે બડી બીર બલા જગ
અંગ જલા બર તેના ટરેહે. ૧૦૨

(સવૈયા)

લોભહી લોભહી જાદેહી જાસત
આસત હે દગ સેહી ડંડોરી,
દોરહી દોરહી દોર લગાવત
જોર જગાવત નીજકી જોરી;
કોરી કબારી કીરાત સે ફીરત
ઓર અધા જલ દેખત દોરી,
ગંગ કહે તુષ્ણા જગ ત્રાસત
આસત હે બરીયાત બદોરી. ૧૦૩

(સવૈયા)

ખાવત ખાવત ધાપત હે જગ
લાવત બાથ અઠાર ઉજારી,
પાવત ના કલ યોમ આડમ્બર
પોટ બરો મહી રાજ સુંજારી;
પાવકસે જગ કોઈ જરાવત
બુડ મરાવત જલ્લ ગુજારી,

ગંગ કહે રતિ સમ લલાંજગ
મોહિતહી નર નારી ધુજારી. ૧૦૪

(સવૈયા)

તપતી તપતી દીન રાતહી રેવત
લેવત લેવત ઓર લખેહી,
શ્વાન ભયે હરકાય જુહીગત
તેસી ભહી તૃષ્ણા ભભકેહી;
કોન કહુ ઉપમા અધિ કાયન
ધાયન કાલકો સમ સખેહી,
ગંગ કહે તૃષ્ણા બરી ડાકન
ખાવહુ ખાવહુ ધાવ ધખેહી. ૧૦૫

(સવૈયા)

કોન નહી તૃષ્ણા તેહી ત્યાગત
ફાગન પુનમ નીત જરેહી,
ડરે નહી કોવ દેવ સે દીરઘ
મરે નહી કોવ કાલ લરેહી;
યોગી યતી સબ કોહી સતાવત
તાવત હે તીન તાપ તરેહી,
ગંગ કહે તૃષ્ણા જબરી જગ
કોન જીત્યો નહી દેખ પરેહી. ૧૦૬

(દોહો)

કવિ કુલ કમલા પતિ, નિજ મુખ સરાહત નીત;
રવિ કવિ સમ કોનહે, અબ નિશી કાટત છત. ૧૦૭

(દોહો)

રવિ કવિ પ્રકાશતે, અપનો કુલ સંભાર;
છસ્મે અધે આક્ષરી, તિનકો ભાગ્ય ભુખાર. ૧

(દોહા)

કવિ મનિ જીન પાસહે, સો ધનવંત અપાર;
રાજ તાજ બડી લાજકો, કવિ બીન લાગતકાર. ૧૦૯

(દોહા)

૧ ૨ ૩ ૪
નૈન કરન રસના કહી, કર સન ગંગ નિહાર;
૧ ૨ ૩ ૪
લખ સરવન ગિરા લિખી, બરનવ હરી ગુન બાર. ૧૧૦

(દોહા)

ભાદૌવ ઉતર તિથી ચતુકો, વોનિસ એંસી બુધ;
ગંગ બિલાસ ગાથા ભની, જોબલ પાયે બુધ. ૧૧૧

(દોહા)

એક સત એકાદસો, ગંગ બિલાસ બિસ્તાર;
તિર તરંગ તરની સુસી, સુજન બિલોકહી સાર.

ઇતિ શ્રી ગંગવિલાસ સમાપ્ત.

પ્રસ્તાવના.

અમારો ગંગવિલાસ નામનો ગ્રંથ નાનો સરીખો છતાં અનુભવથી ભરપુર થોડા અક્ષરોમાં ઘણા અનુભવવાળો સજ્જન લોકોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે પરીપૂર્ણ વાંચી બુદ્ધિને બીકાસ કરી અંતરમાં પરમાત્માનો પ્રાણ તત્વ યોગ પ્રયોગ કરી મનનો જે સંકલ્પ વિકલ્પ નિવૃત થઇને ભક્તિ ગોગમાં પ્રવર્ત થાય માટે વિનંતી છે કે આ ગ્રંથ વાંચી સંતોષ આપશો. પ્રથમ આ ગંગવિલાસ નામનો નાનો ગ્રથ અમોએ જાહિરાત તરીકે સજ્જન પુરૂષોને રજુ કર્યો છે, કારણ કે આજ કાલ મોંઘવારી હોવાથી પ્રથમ નાનો ગ્રંથ જાહેરાત માટે બહાર પાડયો છે. હવે પછી થોડા વખત બાદ ગંગ વિશ્રાંતિ નામનો ગ્રંથ જેમાં અમુલ્ય યુક્તિથી ભરપુર યોગ, વૈરાગ તથા જ્ઞાનથી પ્રદિપ્ત મુમુક્ષો એવા સજ્જન પુરૂષોના મનને રંજન કરી પરમ શાન્તિકારક છે અને હીન્દી ભાષાથી છંદ, સવૈયા તથા કવિત અને દોહા ચોપાઇથી રચેલી કાવ્ય બસો પૃષ્ટથી પાકા પુઠાની સાથે થોડા વખતમાં બહાર પડશે પ્રથમ ગ્રાહકોને અડધી કીંમતે ૦॥= આનામાં આપીશું અગાઉથી મદદ આપનારાઓના નામ ગ્રંથની અંદર છાપવામાં આવશે. બાદ અનુક્રમે જ્ઞાનભુવન નામનો ગ્રંથ જેમાં જ્ઞાનથી ભરપુર આત્મ નિરૂપણ અને મોટો ગ્રંથ ગંગ વિશ્રાંતિમાં જાહેરાત આપીશું.

ગ્રંથ કર્તા,

હરજી ગંગજી હાજાભાઇ.

(દોહો.)

આત્મ ક્રીશન હરી દાસહુ, કુશળ રહો અનૂકુળ:
જીન સંગત સંસારમેં, પ્રથમ પાયહુ પુલ.

☞ જ્ઞાતિસુબોધ તથા **ગંગાવિશ્રાંતિ** થોડા દિવસમાં ‹ાર પડશે.